

Rozhodněte, zda existuje pětice přirozených čísel

1. a, a, a, a, b ($a \neq b$),
2. a, a, b, b, c ($a \neq b \neq c \neq a$),

v níž je každé z těchto čísel dělitelem součtu každých tří ze zbylých čtyř čísel.

První úkol

Nejprve převedeme češtinářskou omáčku do matematické podoby. Každé z čísel (takže a a b) má být dělitelem součtu každých tří ze zbylých čtyř čísel. Tohle jsou všechny možnosti:

$$\frac{a+a+a}{a} \in \mathbb{N} \wedge \frac{a+a+b}{a} \in \mathbb{N} \wedge \frac{a+a+a}{b} \in \mathbb{N}$$

$\frac{a+a+a}{a} \in \mathbb{N}$ nám ale nic neříká, protože tento výrok platí pro libovolné a :

$$\frac{a+a+a}{a} \in \mathbb{N}$$

$$\frac{3 \cdot a}{a} \in \mathbb{N}$$

$$3 \in \mathbb{N}$$

Takže nám zbývá: $\frac{a+a+b}{a} \in \mathbb{N} \wedge \frac{a+a+a}{b} \in \mathbb{N}$.

Zkusme za a dosadit 1. Všechna čísla jsou dělitelem jedničky, tím pádem bude $\frac{a+a+b}{a} \in \mathbb{N}$ určitě platit. Zbývá tedy splnit poslední podmínku:

$$\frac{a+a+a}{b} \in \mathbb{N}$$

$$\frac{1+1+1}{b} \in \mathbb{N}$$

$$\frac{3}{b} \in \mathbb{N}$$

Takže pro $a = 1$ musí být b rovno násobku tří, třeba zrovna 3. Tím pádem ano, existuje pětice přirozených čísel které splňují první úkol.

Drsný Důkaz Dělitelnosti (DDD)

Nechť $a, n, x \in \mathbb{N} \wedge x/n \in \mathbb{N}$.

$$\frac{a+x}{n} \in \mathbb{N}$$

$$\frac{a}{n} + \frac{x}{n} \in \mathbb{N}$$

Když přičteme k libovolnému číslu (tady $\frac{a}{n}$) přirozené číslo (tady $\frac{x}{n}$), tak se nezmění přirozenost původního čísla ($\frac{a}{n}$), tím pádem můžeme $\frac{x}{n}$ vyškrtnout. Zůstává nám:

$$\frac{a}{n} \in \mathbb{N}$$

Takže číslo $(a+x)$ je dělitelné n právě tehdy když je a dělitelné n .

Druhý úkol

Zkusme začít podobnou strategií i u úkolu druhého. Nejprve si rozepíšme zadání. Všechna čísla v množině M_n jsou dělitelná n .

$$\begin{aligned}M_a &= \{a+b+b, b+b+c, a+b+c\} = \{a+2b, 2b+c, a+b+c\} \\M_b &= \{a+a+b, a+a+c, a+b+c\} = \{2a+b, 2a+c, a+b+c\} \\M_c &= \{a+a+b, a+b+b\} = \{2a+b, a+2b\}\end{aligned}$$

Podle DDD můžeme naše množiny zredukovat. Pokud je v množině M_x prvek ve formě $(a+x)$, tak ho můžeme nahradit a .

$$\begin{aligned}M_a &= \{a+2b, 2b+c, a+b+c\} = \{2b, 2b+c, b+c\} \\M_b &= \{2a+b, 2a+c, a+b+c\} = \{2a, 2a+c, a+c\}\end{aligned}$$

DDD zopakujeme ještě jednou. Zde například u M_a vidíme, že uvnitř je $2b$, tím pádem $2b$ je dělitelné a , takže můžeme $(2b+c)$ vyměnit za c .

$$\begin{aligned}M_a &= \{2b, 2b+c, b+c\} = \{2b, c, b+c\} \\M_b &= \{2a, 2a+c, a+c\} = \{2a, c, a+c\}\end{aligned}$$

Do třetice použijeme DDD.

$$\begin{aligned}M_a &= \{2b, c, b+c\} = \{2a, c, b\} \\M_b &= \{2a, c, a+c\} = \{2a, c, a\}\end{aligned}$$

Tady už můžeme vidět, že a má být dělitelné b , a zároveň b má být dělitelné a . Takle situace může nastat pouze když $a = b$. V zadání je ale napsané $a \neq b$, tím pádem pětice čísel, která by splňovala podmínky druhého úkolu, neexistuje.